

Absztrakt

A disszertáció központi célja annak bizonyítása, hogy a pragmatikus megközelítés érvényes módszertani hozzáállás a modern környezeti etikában. A környezeti etika az alkalmazott etika egyik területe, amely az emberek és az állatok közötti erkölcsi kapcsolatokkal, valamint a természet értékelésével foglalkozik. Hagyományosan a modern filozófia történetét a 17. században Francis Bacon és René Descartes hozzájárulásával kezdődőnek tekintik. Ebben a munkában azonban a „modern” kifejezés a 20. és 21. századi környezet-etika jelenségére utal. A disszertációnak három célja van. Először is, megvizsgálja az ész szerepét a modern környezet-etikában. A racionalitás a filozófia és a környezeti etika egyik legvitatottabb témája. Ez a munka abból indul ki, hogy a hegemon racionalitás a környezeti válságok alapvető oka. Következésképpen a procedurális pragmatikus racionalitás keretként működhet a környezeti diskurzusban.

Másodszor, a dolgozat cáfolja a Lars Samuelsson által bemutatott, a környezeti pragmatizmussal kapcsolatos tévhitet, és a környezeti pragmatizmust legitim környezeti filozófiaként mutatja fel. Samuelsson azzal érvel, hogy a környezeti pragmatisták által elfogadott álláspont eltérítette a környezeti filozófusokat az elméleti vitáktól, és ezért a környezeti pragmatizmus nem tekinthető legitim filozófiai megközelítésnek. A jelenlegi ökológiai válság fényében azonban elengedhetetlenül fontos, hogy gyakorlati, azonnali megoldásokat találjunk a sürgető környezeti problémákra. Ezért ez a tanulmány a környezetvédelmi pragmatizmust támogatja, mint a környezetvédelmi kérdésekre vonatkozó szilárd etikai keretrendszert. Harmadszor, a szöveg Richard Rorty *kontingencia*, *irónia* és *szolidaritás* filozófiai fogalmainak alkalmazását vizsgálja a fenntarthatóság vonatkozásában. Annak ellenére, hogy számos tudós alaposan megvizsgálta a *fenntarthatóság* fogalmát a

környezetvédelmi kérdések megoldásának eszközeként, erőfeszítéseik gyakran technológiai megoldásokba és a fel nem ismert antropocentrizmus fenntartásába torkolltak.

Rorty filozófiai keretrendszere, amelyet a *Contingency, Irony, and Solidarity* című művében vázolt fel, a fenntarthatóságot nem változatlan, univerzális elvekhez való ragaszkodásként, hanem alkalmazkodó gyakorlatként értelmezi. Módszertanilag a tanulmány pragmatikus filozófiai megközelítést alkalmaz. Ez a módszer a kutatási probléma megoldásához szükséges különböző elméleti keretrendszerek és perspektívák gyakorlati relevanciájának és hasznosságának értékelésére szolgál. Így a procedurális pragmatikus racionalitás és Rorty kontingencia, irónia és szolidaritás koncepcióinak ötvözése elősegíti a környezeti pragmatizmus mint hasznos keret elterjedését a modern környezeti etika kontextusában.

Kulcsszavak: Lars Samuelsson, Richard Rorty, kontingencia, irónia, szolidaritás, fenntarthatóság, modern környezeti etika; racionalitás, pragmatizmus; környezeti pragmatizmus; józan környezeti etika